

Dosarul nr. 2ra-413/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. D. Șușchevici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, V. Cotorobai, I. Țurcan)

DECIZIE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Iuri Caicî, reprezentat de avocatul Vlad Butnaru

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Iuri Caicî, reprezentat de avocatul Vlad Butnaru împotriva lui Serghei Caicî cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Serghei Caicî, casată hotărârea din 7 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 12 mai 2015, Iuri Caicî, reprezentat de avocatul Vlad Butnaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Caicî cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că prin recipisa din 15 februarie 2010, în calitate de împrumutător, i-a transmis lui Serghei Caicî, în calitate de împrumutat suma de 54 000 de euro cu titlu de împrumut până la 15 februarie 2013.

A remarcat că în termenul stabilit, pârâtul nu a restituit întreaga sumă contractată.

Totodată, a evidențiat reclamantul că obligațiile contractuale care i-au revenit au fost executate cu bună-credință și în volum deplin, fără ca din partea debitorului să parvină careva pretenții, dovadă a acestui fapt fiind mențiunea din recipisă.

Având în vedere prevederile recipisei din 15 februarie 2020 eliberată de pârâtul Serghei Caicî, a precizat că pretențiile creditorului constituie suma nerestituită a datoriei în mărime de 54 000 de euro și suma dobânzii de întârziere în mărime de 16 627,56 de euro.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 619, 871 Cod civil, art. 85, 166, 167, 174, 175 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtului în beneficiul lui a împrumutului în mărime de 54 000 de euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 16 627,56 de euro și a cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, Iuri Caicî, reprezentat de avocatul Vlad Butnaru a depus cerere de chemare în judecată concretizată (cu privire la neexecutarea obligațiilor), prin care, la fel, a solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul lui a împrumutului în mărime de 54 000 de euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 16 627,56 de euro și a cheltuielilor de judecată.

Suplimentar, a menționat că prin recipisa din 15 februarie 2010, Serghei Caicî s-a obligat să stingă obligațiile lui față de creditorii în sumă de 54 000 de euro până la 15 februarie 2013.

Astfel, obligația pârâtului era în a face, adică a stinge obligațiile sale față de creditorii săi Ina Caicî și Marcel Marciuc, fapt ce în realitate nu s-a întâmplat.

Prin hotărârea din 7 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea integral.

A fost încasată de la Serghei Caicî în beneficiul lui Iuri Caicî datoria în sumă de 54 000 de euro și dobânda de întârziere în sumă de 16 627,56 de euro, iar în total suma de 70 627,56 de euro în echivalentul în lei MD la ziua executării hotărârii.

A fost încasată din contul lui Serghei Caicî în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 25 000 de lei.

Prin decizia din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Serghei Caicî, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă.

A fost compensată taxa de stat în mărime de 18 750 de lei din contul lui Iuri Caicî în beneficiul lui Serghei Caicî.

La 22 noiembrie 2019, Iuri Caicî, reprezentat de avocatul Vlad Butnaru a declarat recurs împotriva deciziei din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o nemotivată și care încalcă grav dreptul părților la o hotărâre motivată care este un element indispensabil al unui proces echitabil, încălcând grav egalitatea în arme.

Instanța de apel a dat apreciere eronată normelor procesuale și în special, art. 166, 167 CPC în ceea ce ține de exigențele cererii de chemare în judecată și art. 60 CPC, în ceea ce ține de drepturile reclamantului de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii.

La fel, instanța de apel a interpretat eronat prevederile instituției neexecutării obligațiilor și eronat a aplicat instituția împrumutului unei spețe ce ține de neexecutarea obligațiilor.

A accentuat că prin recipisa din 15 februarie 2010, Serghei Caicî s-a obligat să stingă obligațiile lui față de creditorii în sumă de 54 000 de euro până la 15 februarie 2013.

A menționat recurentul că obligațiile contractuale care i-au revenit au fost executate cu bună-credință și în volum deplin, fără ca din partea debitorului să parvină careva pretenții, însă obligațiile sale intimatul nu le-a executat, nu a transmis careva sume de bani creditorului pentru ca acesta din urmă să poată executa obligațiile sale față de creditorii săi.

Având în vedere prevederile art. 512 Cod civil, a subliniat că obligația lui Serghei Caicî era în a face, adică a stinge obligațiile recurentului față de creditorii săi Ina Caicî și Marcel Marciuc fapt ce în realitate nu s-a întâmplat.

A considerat că soluția instanței de apel este una greșită, fapt ce rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult ca atât, concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrală a materialului probatoriu, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

A remarcată că, contrar prevederilor art. 118 alin. (3), 130 alin. (4) și 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii și nici pe marginea susținerilor lui nu s-a expus, nu a examinat legalitate și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul.

La 11 martie 2020, Iuri Caicî, reprezentat de avocatul Vlad Butnaru a depus cerere de recurs suplimentară împotriva deciziei din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care, la fel, a solicitat admiterea acesteia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

La 3 februarie 2020, în adresa intimatului Serghei Caicî și avocatului Alexei Croitor a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Iuri Caicî, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 211), fiind recepționată de către intimat și avocatul Alexei Croitor la 6 februarie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 224, 225).

La 18 martie 2020, prin intermediul poștei electronice, Serghei Caicî, reprezentat de avocatul Alexei Croitor a depus referință la recursul declarat de Iuri Caicî, solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată la data de 10 iulie 2019 reprezentantului recurentului, avocatul Vlad Butnaru la adresa electronică vbutnaru@avocat.md, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 189), însă adresa dată nu se conține la actele cauzei, iar odată cu luare cunoștinței cu materialele dosarului, la data de 9 octombrie 2019, avocatul Vlad Butnaru a indicat adresa electronică deținută de el și anume, vbutnaru@gmail.com (f. d. 193).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 22 noiembrie 2019 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel.

După cum rezultă din materialele cauzei, Iuri Caicî, reprezentat de avocatul Vlad Butnaru înaintând prezenta acțiune în judecată împotriva lui Serghei Caicî, cu ulterioarele concretizări, a solicitat încasarea din contul lui Serghei Caicî în beneficiul lui a împrumutului în mărime de 54 000 de euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 16 627,56 de euro și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis acțiunea integral și a încasat de la Serghei Caicî în beneficiul lui Iuri Caicî datoria în sumă de 54 000 de euro și dobânda de întârziere în sumă de 16 627,56 de euro, iar în total suma de 70 627,56 de euro în echivalentul în lei MD la ziua executării hotărârii. A fost încasată din contul lui Serghei Caicî în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 25 000 de lei.

Judecând apelul declarat de către Serghei Caicî, instanța de apel a admis apelul, a casat hotărârea primei instanțe și a emis o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea lui Iuri Caicî. A fost compensată taxa de stat în mărime de 18 750 de lei din contul lui Iuri Caicî în beneficiul lui Serghei Caicî.

Verificând legalitatea deciziei contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată că, instanța de apel, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și având la bază cumulul de probe administrate la caz, corect a ajuns la soluția netemeinicii acțiunii lui Iuri Caicî.

Astfel, după cum se constată la caz, Iuri Caicî pretinde la încasarea din contul lui Serghei Caicî în beneficiul lui a împrumutului în mărime de 54 000 de euro, în temeiul recipisei din 15 februarie 2010.

În același timp, analizând recipisa din 15 februarie 2010, semnată de către Serghei Caicî, Iuri Caicî și martorii Rîmbu Ala și Ina Caicî, instanța de recurs stabilește că, din conținutul acesteia nu se evidențiază existența raportului juridic specific contractului de împrumut în sumă de 54 000 de euro, conform art. 867 Cod civil, în vigoare la acel moment.

Or, dispozițiile art. 867 Cod civil, în vigoare la acel moment, cert indică că prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Așadar, din esența normei de drept enunțate este de înțeles că contractul de împrumut reprezintă o înțelegere (acord) conform căreia împrumutătorul se obligă să dea în proprietate împrumutatului bani sau alte bunuri fungibile, iar ultimul se obligă să restituie aceeași sumă de bani sau bunuri de acelaș gen, calitate sau cantitate.

Contractul de împrumut are caracter consensual, considerându-se valabil încheiat din momentul când părțile au convenit asupra clauzelor esențiale ale lui.

Recipisa sau alt înscris nu pot servi drept temei pentru încasarea sumei împrumutului, dacă aceste înscrisuri nu conțin informații despre părțile contractului de împrumut și despre suma concretă a împrumutului, astfel că înscrisul respectiv reprezintă expunerea unui act juridic civil și, în consecință, urmează să corespundă exigențelor legale, inclusiv referitor la clauzele esențiale ale acestuia.

Raportând aceste particularități la circumstanțele speței, instanța de recurs atestă corectitudinea concluziei instanței de apel precum că recipisa din 15 februarie 2010, nu corespunde exigențelor unui act juridic producător de drepturi și obligații în sensul art. 867 Cod civil, în vigoare la acel moment, deoarece din conținutul recipisei nu rezultă obiectul obligației reciproce, condițiile de survenire a obligației de plată și transmiterea dreptului de proprietate, pentru întrunirea condițiilor unui contract de împrumut a sumei de 54 000 de euro.

Mai cu seamă că însuși Iuri Caicî în cadrul examinării cauzei în fond, a susținut că prin recipisa din 15 februarie 2010, Serghei Caicî s-a obligat să achite datoriile lui Iuri Caicî, față de creditorii săi, în sumă de 54000 de euro, iar Iuri Caicî s-a obligat să transmită în proprietatea lui Serghei Caicî autoturismul de model Lincoln și un garaj (f. d. 117).

Astfel fiind, instanța de recurs constată că prin recipisa din 15 februarie 2010, Iuri Caicî nu a transmis efectiv suma de 54000 de euro, cu titlu de împrumut lui Serghei Caicî, or, conținutul recipisei nicidecum nu înică nașterea unui raport juridic de împrumut.

Instanța de recurs consideră ca lipsită de sens critica recurentului Iuri Caicî din recurs precum că instanța de apel eronat a aplicat instituția împrumutului unei spețe ce ține de neexecutarea obligațiilor.

Și asta deoarece, contrar argumentelor recurentului, atât în cererea de chemare în judecată, cât și în cererea de chemare în judecată concretizată, Iuri Caicî pretinde la încasarea de la Serghei Caicî a sumei de 54000 de euro, ca urmare a neexecutării obligației, anume prin prisma instituției împrumutului, care la caz nu a fost dovedită.

Distinct de cele menționate mai sus, având în susținere jurisprudența CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în cererea de recurs în sensul celor descrise.

În același timp, argumentele invocate de către recurentul Iuri Caicî în cererea de recurs suplimentară depusă la 11 martie 2020, nu pot fi avute în vedere de către instanța de recurs, întrucât acestea au fost formulate cu mult după termenul legal de motivare a recursului.

Sub aspectul celor relatate se atestă corectitudinea concluziei instanței de apel cu privire la respingerea cerinței lui Iuri Caicî privind încasarea din contul lui Serghei Caicî în beneficiul lui a împrumutului în mărime de 54 000 de euro, precum

și respingerea cerințelor cu privire la încasarea din contul lui Serghei Caicî în beneficiul lui Iuri Caicî a dobânzii de întârziere în mărime de 16 627,56 de euro și a cheltuielilor de judecată, care sunt subsecvente cerinței de bază.

În conformitate cu dispozițiile art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Prin prisma dispoziției legale citate, instanța de apel just a încasat din contul lui Iuri Caicî în beneficiul lui Serghei Caicî, cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel în sumă de 18750 de lei, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. 9ICO-I100 din 5 decembrie 2018 (f. d. 150).

Față de cele ce preced, având în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată, iar temeiurile invocate de către recurent sunt lipsite de suport legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Iuri Caicî, reprezentat de avocatul Vlad Butnaru.

Se menține decizia din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Iuri Caicî, reprezentat de avocatul Vlad Butnaru împotriva lui Serghei Caicî cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu